

23 Σεπτεμβρίου, 1989

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΧΡΙΣΤΟΥ,

Αιτήτρια,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 324/86)

5 Προσφορές — Χαμηλότερη προσφορά — Κατά πόσο υπάρχει υποχρέωση αποδοχής της — Αρνητική η απάντηση στο ερώτημα — Η τιμή δεν είναι το μόνο ή αποφασιστικό στοιχείο κρίσεως — Ανάγκη αιτιολογίας γιατί η χαμηλότερη προσφορά δεν έγινε δεκτή — Υπέρτατο καθήκον το Δημόσιο Συμφέρον.

10 Συνταγματικό Δίκαιο — Αρχή της ισότητας — Σύνταγμα, Άρθρο 28 — Προσφορές — Χαμηλότερη προσφορά — Κατά πόσο υπάρχει υποχρέωση αποδοχής της — Αρνητική η απάντηση στο ερώτημα.

15 Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου — Δικαστικός έλεγχος — Εκτίμηση γεγονότων — Η ουσιαστική εκτίμηση γεγονότος, που δεν αποδεικνύεται αντιζημενικά ανακριβές ή αναληθές, εκφεύγει του ακυρωτικού ελέγχου.

20 Η Αιτούσα προσέβαλε με την παρούσα Αίτηση Ακυρώσεως την κατακύρωση προσφοράς σε άλλο προσφοροδότη, παραπονουμένη ότι οι καθ' ων η Αίτηση δεν κατεκύρωσαν σ' αυτήν την προσφορά, αφού ήταν και η χαμηλότερη.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, αφού ανέλυσε τις νομικές αρχές, που εμφανίζονται στα πιο πάνω περιληπτικά σημειώματα και αφού διεπί-

στωσε ότι οι καθ' ων η Αίτηση δεν ενήργησαν υπό το κράτος πλάνης περί τα πράγματα, απέρριψε την Αίτηση Ακυρώσεως.

Η Αίτηση Ακυρώσεως απορρίπτεται. Ουδεμία διαταγή για έξοδα. 5

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση, με την οποία κατακύρωσαν την προσφορά ενοικίασης ελαστικοφόρων εκσκαφέων για εργασία στην επαρχία Λευκωσίας στα ενδιαφερόμενα μέρη, αντί στην αιτήτρια. 10

Ε. Βραχίμη (κα), για την Αιτήτρια. 15

Ν. Χαρολάμπους, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με την παρούσα προσφυγή η αιτήτρια ζητά την ακύρωση της κατακύρωσης της προσφοράς της ενοικίασης ελαστικοφόρων εκσκαφέων για εργασία στην επαρχία Λευκωσίας στους κ. Αναστασίου και Α. Κλεάνθους, αντί σ' αυτή. 20

Ο Επαρχιακός Μηχανικός Λευκωσίας του Τμήματος Δημοσίων Έργων ζήτησε προσφορές με δημοσίευση στον ημερήσιο τύπο και στην Επίσημη Εφημερίδα για την ενοικίαση ενός - τεσσάρων ελαστικοφόρων εκσκαφέων για εργασία σε οποιοδήποτε μέρος της επαρχίας Λευκωσίας για περίοδο εννέα μηνών - (βλ. Επίσημη Εφημερίδα, 10 Ιανουαρίου, 1986, Αρ. 2103, Γνωστοποίηση Αρ. 76). 25

Οι προσφορές έπρεπε να φθάσουν στο γραφείο του Γενικού Λογιστή μέχρι την 31η Ιανουαρίου, 1986. 30

Υποβλήθηκαν τέσσερις προσφορές, μεταξύ των οποίων και της αιτήτριας, οι οποίες παραδόθηκαν στον Αντιπρόσωπο του Τμήματος Δημοσίων Έργων για μελέτη και υποβολή εισηγήσεων προς το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών. Ο Διευθυντής Δημοσίων Έργων έστειλε στον Πρόεδρο του Συμβουλίου Προσφορών την έκθεση και εισήγηση του Τμήματός του στις 17 40

Φεβρουαρίου, 1986.

5 Στις 28 Φεβρουαρίου, 1986, το Συμβούλιο μελέτησε την πιο πάνω έκθεση και αποφάσισε να κατακυρώσει μόνον για το ένα μηχάνημα στο χαμηλότερο προσφοροδότη - κ. Γ. Αρσαλίδη. Η κατακύρωση των άλλων μηχανημάτων αναβλήθηκε για την επόμενη συνεδρία.

10 Στις 7 Μαρτίου, 1986, το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών επιλήφθηκε του θέματος και αποφάσισε να κατακυρώσει ένα μηχάνημα 69 Η.Ρ. στον κ. Κ. Αναστασίου και ένα μηχάνημα 72 Η.Ρ. στον κ. Α. Κλεάνθους. Αυτή είναι η απόφαση που προ-σβάλλεται.

15 Οι αποφάσεις κατακύρωσης προσφορών κρίνονται και ελέγχονται από το Ανώτατο Δικαστήριο με τον ίδιο τρόπο και με τα ίδια κριτήρια όπως όλες οι άλλες εκτελεστές διοικητικές πράξεις.

20 Οι λόγοι που προβάλλονται για την ακύρωση της κρινόμενης απόφασης είναι:-

- 25
- 1 Έλλειψη έρευνας ή δέουσας έρευνας.
 2. Πλάνη περί τα πράγματα.
 3. Έλλειψη αιτιολογίας.
 4. Άνιση μεταχείριση της αιτήτριας.

30 Οι οδηγίες και οι Όροι (ειδικοί και γενικοί) του Συμβολαίου Προσφορών για την Ενοικίαση Μηχανημάτων για το Τμήμα Δημοσίων Έργων Λευκωσίας κατατέθηκαν στο Δικαστήριο.

Η τιμή των προσφορών ήταν:-

35 Γ. Αρσαλίδης: Ένα μηχάνημα 69 Η.Ρ. - ΛΚ3.29 την ώρα.

40 Χαρίκλεια Χρίστου: Τέσσερα μηχανήματα (δεν δόθηκαν στοιχεία για την ακριβή ιπποδύναμη των μηχανημάτων της, αλλά η ιπποδύναμη του συνηθισμένου τύπου όπως εκείνων της αιτήτριας είναι 69 Η.Ρ.) - ΛΚ3.34 την ώρα.

- Κωστώκης Αναστασίου: Ένα μηχανήμα 69 H.P. ΛΚ3.40 την ώρα.
- Ανδρέας Κλεάνθους: Ένα μηχανήμα (Η ιπποδύναμη αναφέρεται 75, ενώ από πληροφορίες των αντιπροσώπων οι εκσκαφείς του τύπου και χρόνου κατασκευής όπως το μηχανήμα του κ. Κλεάνθους είναι 72 H.P. Αναφέρθηκε τούτο στην έκθεση του Διευθυντή και έτσι κρίθηκε από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών) - ΛΚ3.58 την ώρα. 5 10
- Η κρινόμενη απόφαση, όπως καταγράφηκε στα πρακτικά του Συμβουλίου Προσφορών, έχει:- 15
- “α) Ενοικίαση ελαστικοφόρων εκσκαφών για εργασία στην Επαρχία Λευκωσίας: Αρ. Φακ. 14/64/D/4 ημερ. 14.1.86.
- Το θέμα επαναφέρεται από προηγούμενη συνεδρία. Ο κ. Στ. Γιωργαλλίδης αναφέρει στο Συμβούλιο ότι όλοι οι υπεύθυνοι των έργων όπου έχει εργαστεί στο παρελθόν η κα Χαρίκλεια Χρίστου έρχυν παράπονα από τους μηχανοδηγούς της για μη πλήρη συμμόρφωση στις οδηγίες τους και για χαμηλή απόδοση. 20 25
- Ενόψη των πιο πάνω και λαμβάνοντας υπόψη τη μικρή διαφορά της τιμής με τους άλλους προσφοροδότες το Συμβούλιο κατακυρώνει ένα μηχανήμα 69 H.P. στο κ. Κ. Αναστασίου και ένα μηχανήμα 72 H.P. στο κ. Α. Κλεάνθους. 30
- Παρών ο κ. Στ. Γιωργαλλίδης.”
- Η προσφορά της αιτήτριας ήταν χαμηλότερη από την προσφορά των Αναστασίου και Κλεάνθους. 35
- Το Συμβούλιο Προσφορών επιτελεί σοβαρό έργο. Διαχειρίζεται δημόσια χρήματα. Αποφασίζει την κατακύρωση κρατικών προσφορών και το κύριο κριτήριο πρέπει να είναι το δημόσιο συμφέρον. Η προσφερόμενη τιμή είναι σημαντικό στοιχείο κρίσης. Δεν είναι όμως το μόνο ή το αποφασιστικό. Πρέπει να συνδυάζεται και με άλλα στοιχεία της προσφοράς 40

για την τελική απόφαση της κατακύρωσης, μεταξύ των οποίων και το εχέγγυο της καλής εκτέλεσης από τον προσφοροδότη. Απόρριψη της χαμηλότερης τιμής πρέπει να αιτιολογείται για γνώση του προσφοροδότη και ευχέρεια στο δικαστικό έλεγχο της καλής άσκησης της διακριτικής εξουσίας της Διοίκησης - (βλ., μεταξύ άλλων, Απόφαση 1216/1954 (Ολ.) των Αποφάσεων Συμβουλίου Επικρατείας, 1954, Β', σελ. 1467).

Η αιτήτρια ισχυρίζεται ότι ο εκσκαφέας του Ανδρέα Κλεάνθους δεν είχε ιπποδύναμη 75 Η.Ρ., αλλά κάτω από 70Η.Ρ. και το Συμβούλιο ενήργησε με ουσιαστική πλάνη περί τα πράγματα.

Ο ισχυρισμός αυτός δεν ευσταθεί, γιατί έγινε έρευνα για την ιπποδύναμη του μηχανήματος του Κλεάνθους. Βρέθηκε πως ήταν 72 Η.Ρ. και τούτο λήφθηκε υπόψη κατά τη λήψη της κρινόμενης απόφασης.

Η αιτήτρια υπόβαλε ότι η απόφαση λήφθηκε κάτω από την επιρροή της δήλωσης του κ. Γιωργαλλίδη για τα Δημόσια Έργα, ότι: "όλοι οι υπεύθυνοι των έργων όπου έχει εργαστεί στο παρελθόν η κα Χαρίκλεια Χρίστου έχουν παράπονα από τους μηχανοδηγούς της για μη πλήρη συμμόρφωση στις οδηγίες τους και για χαμηλή απόδοση": ότι ο ισχυρισμός αυτός δημιουργήθηκε με την αποστολή στις 4 Φεβρουαρίου, 1986, επιστολής προς την αιτήτρια, αντίγραφο της οποίας κατατέθηκε: ότι η αιτήτρια εκτελούσε πάντοτε με συνέπεια και με ακρίβεια όλες τις προσφορές που αναλάμβανε.

Τα Τεκμήρια 1, 2, 3 και 4, επιστολές που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο - 4 Νοεμβρίου, 1983, από Αναπληρωτή Διευθυντή Τμήματος Δημοσίων Έργων προς αιτήτρια, αναφορικά με την εκτέλεση της προφοράς 61/83, για την ενοικίαση ελαστικοφόρων εκσκαφέων - 14 Μαΐου, 1984, αναφορικά με την προσφορά 74/84, από Αναπληρωτή Διευθυντή Τμήματος Δημοσίων Έργων προς τον Πρόεδρο Συμβουλίου Προσφορών - 15 Δεκεμβρίου, 1984, από Επαρχιακό Μηχανικό προς την αιτήτρια, αναφορικά με την εκτέλεση προσφοράς 74/84 - και 5 Φεβρουαρίου, 1986, από Επαρχιακό Μηχανικό προς την αιτήτρια, αναφορικά με την προσφορά 47/85 - θεμελιώνουν και αποδεικνύουν τη δήλωση του Αντιπροσώπου των Δημοσίων Έργων. Το Συμβούλιο δέχτηκε αυτή και ενήργησε ανάλογα.

Η ουσιαστική εκτίμηση πραγματικού ζητήματος, το οποίο δεν αποδεικνύεται αντικειμενικά αναληθές και ανακριβές, είναι έξω από τα όρια του δικαστικού ελέγχου - (βλ., μεταξύ άλλων, Απόφαση 993/1955 (Ολ.) - των Αποφάσεων Συμβουλίου Επικρατείας, 1955, Β', σελ. 424).

5

Δεν παρουσιάστηκαν στοιχεία από την αιτήτρια που να αποδεικνύουν ότι η δήλωση του Αντιπροσώπου του Τμήματος Δημοσίων Έργων ήταν αναληθής, ή έστω και ανακριβής.

10

Η αιτιολογία της κρινόμενης απόφασης βρίσκεται στην ίδια την απόφαση και στα στοιχεία του φακέλου. Η αιτιολογία είναι επαρκής και σαφής.

Ο ισχυρισμός για άνιση μεταχείριση είναι αόριστος και ατεκμηρίωτος. Εάν με την ίση μεταχείριση η αιτήτρια εισηγείται ότι η κατακύρωση έπρεπε να γίνει με βάση την προσφερόμενη τιμή, αυτό δεν ευσταθεί εν όψει όλων όσων έχουν αναφερθεί πιο πάνω.

15

Το Συμβούλιο Προσφορών έχει διακριτική ευχέρεια να εγκρίνει προσφορά, εφόσον κρίνει αυτή εύλογη, συμφέρουσα και ότι παρέχει τα εχέγγυα καλής εκτέλεσής της, και να μην αναθέσει την εκτέλεση του έργου στον τελευταίο μειοδότη. Το υπέρτατο καθήκον του Συμβουλίου είναι το δημόσιο συμφέρο.

20

25

Οι λόγοι που προβάλλονται για την ακύρωση της κρινόμενης απόφασης δεν ευσταθούν. Η απόφαση λήφθηκε σύμφωνα με το Νόμο, και τις αρχές του Διοικητικού Δικαίου. Έγινε η δέουσα έρευνα. Δεν υπάρχει πλάνη περί τα πράγματα και το Συμβούλιο άσκησε τη διακριτική του ευχέρεια με εύλογο τρόπο.

30

Η προσφυγή απορρίπτεται. Καμιά διαταγή για έξοδα.

35